

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

7 Aralık 2018 tarihinde beraat edilen Lice Davası sanığı Eşref Hatipoğlu ve diğer sanık Tunay Yanardağ olmak üzere dönemin yetkili kamu görevlileri, hakim ve savcılar hakkında eski bir istihbaratçı tarafından itiraflarda bulunulmuş, Bahtiyar Aydın suikastının JİTEM tarafından yapıldığı iddia edilmiştir. Bu iddialara ilişkin olayın tüm yönleriyle açığa çıkarılması, Bahtiyar Aydın suikastının araştırılması, Lice'de yaşananlara ilişkin iddiaların incelenmesi, soruşturmanın etkin yürütülmesi, Lice davasında soruşturma ve kovuşturma aşamasındaki usulsüzlüklerin araştırılması ve bu tür vakaların tekrarlanmasının engellenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması için gereğini bilgilerinize arz ederim.31.08.2021

Remziye TOSUN

Diyarbakır Milletvekili

GEREKÇE

22 Ekim 1993'te Diyarbakır'ın Lice ilçesinde dönemin Jandarma Bölge Komutanı Tuğgeneral Bahtiyar Aydın, suikast sonucu hayatını kaybetmiştir. Suikast sonrası askeri operasyonda 16 kişi yaşamını yitirmiş ve bununla birlikte ilçe merkezinde 400 ev ile 242 dükkan yakılmış, yıkım ve tahribat nedeniyle 13 bin olan Lice nüfusu 2500'lere kadar düşmüştür. Olayın yaşanmasından 20 yıl sonra Diyarbakır Jandarma Alay Komutanı Eşref Hatipoğlu ve Üsteğmen Tünay Yanardağ'ın "taammüden öldürme, halkı isyana ve birbirini öldürmeye teşvik ve cürüm işlemek üzere teşekkül oluşturma" suçlarından yargılanmaları talep edilerek iddianame hazırlanmıştır. Diyarbakır 8. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülmeye başlanan dava daha sonra 'güvenlik gerekçesiyle' İzmir'e taşınmıştır. Sanıkların kamu görevlisi olması sebebiyle önce yargılama durdurulmuş, sonrasında HSYK durdurma kararını iptal etmiştir. 1 Haziran 2015 tarihinde başlayan duruşmalarda sanık Eşref Hatipoğlu 15 dakikalık ifade vermiş, diğer sanık Tünay Yanardağ'ın ise yaşamını yitirdiği ortaya çıkmıştır. Yargılama süresince mağdur avukatların; dönemin Başbakan Yardımcısı Deniz Baykal ile OHAL Valisi Ünal Erkan'ın ifadelerine başvurulması, bölgede bulunan gazeteci Tayfun Talipoğlu ile Mithat Bereket'in dinlenmesi yönündeki talepleri başta olmak üzere reddi hakim talepleri, keşif, çeşitli evrak ve tanık talepleri ve savcı mütalaasına yönelik savunma için süre talebi reddedilmiştir. Tüm bu yargılama sürecinin sonunda 7 Aralık 2018 tarihli son duruşmada sanık Eşref Hatipoğlu, savcı mütalaası doğrultusunda beraat edilmiştir. Jandarma Bölge Komutanı Tuğgeneral Bahtiyar Aydın'a yönelik gerçekleştirilen suikast olayına ilişkin 20 kişi gözaltına alınmış olup 19 kişi serbest bırakılmış, davanın tek tutuklusu olarak halen yargılanan 83 yaşındaki ağır hasta mahpus Mehmet Emin Özkan ise olayla hiçbir ilgisinin olmadığına dair belgelerin bulunmasına rağmen 25 yıldır cezaevindedir.

Jandarma İstihbarat ve Terörle Mücadele Grup Komutanlığı (JİTEM)'in Doğu ve Güneydoğu bölgesinde kimi kamu görevlilerine suikast düzenlediği, akabinde askeri operasyonlar sırasında birçok yurttaşı öldürdüğü, Lice başta olmak üzere yüzlerce ev ve işyerinin bu oluşum tarafından yakıldığı birçok kez beyan edilmiştir. Nitekim eski bir istihbaratçı bu oluşuma dair itiraflarda bulunmuştur. Lice'de yapılan katliama dair olayların örtbas edildiği, savcı ve hakimlerin yönlendirildiği, faili meçhul vakaların araştırılmasının engellendiği, soruşturmaların ve davaların kapatıldığı beyan edilmiştir.

Lice Davasına ilişkin hazırlanan ilk dosyada sanık olarak Diyarbakır Kolordu Komutanı Hasan Iğsız ve yardımcısı İlker Başbuğ'un adının olduğu iddia edilmiştir. Bahtiyar Aydın'ın Diyarbakır Lice Asayiş Bölük Komutanlığı binasında kanas tipi silahla tek kurşunla JİTEM tarafından öldürüldüğü, suikast silahının yakıldığı, ilçeye giriş-çıkışların engellenerek mermi ve diğer delillerin yok edildiği, olayın örtbas edildiği beyan edilmiştir. Eski istihbaratçının beyanlarına göre;

"Bahtiyar Aydın cinayeti İlker Başbuğ'a uzanıyordu. Savcı bunu tespit etti. Önce dosyada sanık olan dönemin üsteğmeni Tunay Yanardağ'ın (JİTEM, Türk İntikam Tugayı TİT Komutanı, sonra Albay oldu...) Bahtiyar Aydın'a tuzak kurması istendi. Tuzak kuruldu ve yalandan bir polis aracı tarandı. Diyarbakır Kolordu Komutanı Hasan Iğsız, yardımcısı da İlker Başbuğ idi. İlker Başbuğ, Bahtiyar Aydın'a Lice'de çatışma var, hemen oraya git dedi. Helikopterle komando bölüğüne iner inmez Bahtiyar Aydın kanasla (keskin nişancı silahı) vuruldu. Ama kanasçı JİTEM'ciydi. Ve tugayın içinden yakın mesafeden tek el ateş ederek vurdu onu. Sonra çatışma süsü verildi. Diğer sanık da Diyarbakır Jandarma Alay Komutanı Emekli Albay Eşref Hatipoğlu. 30 dakika sonra olay yerine helikopter geldi. Gelen Iğsız ve İlker Başbuğ'du."

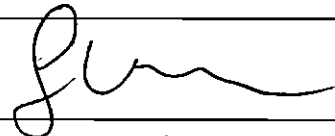
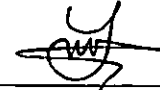
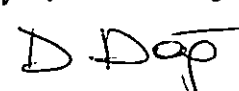
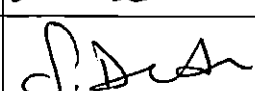
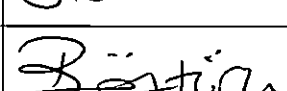
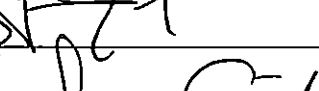
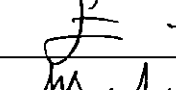
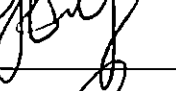
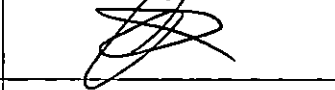
İddia edilen çatışmada hafif yaralanan kolluk gücünün ifadesinin alınmadığı, saldırıldığı iddia edilen 'Dragon-9' isimli zırhlı aracın sadece boyasının silindiği ifade edilmiş olup, suikast ve sonrasında yaşananlara dair Jandarma'nın herhangi bir tespit yapmadığı beyan edilmiştir. Davaya ilişkin bilirkişi raporlarında Bahtiyar Aydın'ın kışla içerisinde kule veya çatıdan ateş açıldığı iddia edilmektedir. Lice'deki katliama ilişkin tanık ifadelerinde askerden dönen Liceli bir yurttaşın, askerlik fotoğrafının üzerine 'Bu askerin hatırına evi yakmadık' yazılı not bırakıldığı, notun altında Türk İntikam Tugayları (TİT) ibaresi olduğu ifade edilmiştir. JİTEM ve TİT adlı yapılanmaya ilişkin eski istihbaratçının beyanlarına göre;

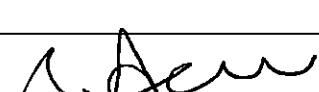
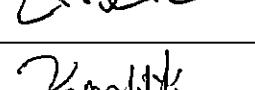
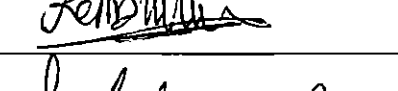
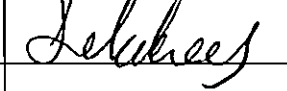
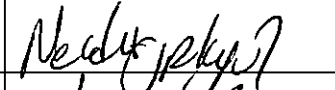
"Cinayet silahı kanas ortadan kaldırıldı. Duvardaki çekirdek de yok edildi. Kanas silah yakılıp eritildi. Ateşte, parmak izi vs. otopsi için hiçbir şey kalmadı. 3 gün sokağa çıkma yasağı ve bu bahane ile Lice yakılıp yıkıldı. Helikopterle ateş edildi, insanlar öldürüldü. JİTEM ve Türk İntikam Tugayı elemanları da evleri, dükkanları yaktı. Bunların hepsini tespit ettik o dönem."

Tüm faili meçhul cinayetlerin siyasi bir kararla üstünün örtüldüğü ifade edilmektedir. İlker Başbuğ'un dönemin Adalet Bakanı müsteşarı Fahri Kasırga ve HSYK üyesi Ali Suat Ertosun'a davaların kapatılmasına yönelik baskı yaptığı da iddialar arasındadır. Bu anlamda faili meçhul davalarına bakan hakim ve savcılarının yerlerinin değiştirildiği ifade edilmektedir. Ayrıca yaşamını yitirdiği ortaya çıkan sanık Tunay Yanardağ'ın yurtdışına çıkarıldığı ve yaşadığına

yönelik duyumlar olduğu iddia edilmektedir. Bununla birlikte Bahtiyar Aydın suikastına ilişkin tutuklu bulunan Mehmet Emin Özkan'ın 2013'te yeniden yargılanmasına karar verildiği ancak tahliye edilmesinin İlker Başbuğ tarafından engellendiği iddia edilmektedir.

İnsan Hakları Örgütleri veya Cumartesi Anneleri gibi sivil toplum örgütlerinin 90'lı yıllarda yaşanan faili meçhul olaylarının aydınlatılmasına dair mücadelelerine rağmen Lice'de olayların yaşanmasından 28 yıl sonra ve davanın sonuçlanmasından 3 yıl sonra yeni itirafların ve beyanların ortaya çıkması, Lice davasının etkin soruşturulmadığını göstermektedir. Lice davasında mağdur avukatlarının birçok talebinin reddedilmesi, savcı mütalaasının olaya ilişkin beraat talep etmesi, mütalaa sonucu sanıkların beraat alması, eski istihbaratçının itiraflarını güçlendirmiştir. Keza onlarca kişinin öldürüldüğü, yüzlerce ev ve işyerinin yakıldığı olaya ilişkin yargılamada bir sanığın hayatta olduğu duyumunun beyan edilmesi, diğer sanığın ise müebbetle yargılanmasına rağmen beraat etmesi sadece Diyarbakırlı yurttaşların değil, tüm Türkiye'nin vicdanını yaralamıştır. Ayrıca Lice davasının kapatılmaya çalışılması, olayın üstünün kapatılmak istenmesi faili meçhul vakaların artmasının önünü açacağı bir gerçektir. Bu durumda konuya ilişkin TBMM'nin görev alması, Bahtiyar Aydın cinayetinin araştırılması, Lice'de yaşananlara ilişkin iddiaların incelenmesi, olayda JİTEM veya TİT yapılanmalarının araştırılması, soruşturmanın etkin yürütülmesi, Lice davasında soruşturma ve kovuşturma aşamasındaki usulsüzlüklerin araştırılması ve bu tür vakaların engellenmesi amacıyla meclis araştırması açılmasını arz ederiz.

1	FATMA KURTULAN	MERSİN	
2	ZÜLEYHA GÜLÜM	İSTANBUL	
3	MUSA PİROĞLU	İSTANBUL	
4	SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ	İZMİR	
5	DERSİM DAĞ	DİYARBAKIR	
6	MURAT SARISAÇ	VAN	
7	SAİT DEDE	HAKKARİ	
8	BERDAN ÖZTÜRK	AĞRI	
9	HİŞYAR ÖZSOY	DİYARBAKIR	
10	EBRÜ GÜNAY	MARDİN	
11	OYA ERSOY	İSTANBUL	
12	ŞEVİN COŞKUN	MUŞ	
13	PERO DUNDAR	MARDİN	

15	AYŞE ACAR BAŞARAN	BATMAN	
16	KEMAL BÜLBÜL	ANTALYA	
17	FELEKNAS UCA	BATMAN	
18	NECDET İPEKYÜZ	BATMAN	
19	NUSRETTİN MAÇIN	ŞANLIURFA	
20	İMAM TAŞÇIER	DİYARBAKIR	